

Admela Hodžić

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Skupština Kantona Sarajevo
Vlada Kantona Sarajevo
N/r predsjedavajućeg
Sarajevo, 30.06.2023. godine**

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Na osnovu čl. 106. i 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka), podnosim Inicijativu Vladi Kantona Sarajevo, Ministarstvu za boračka pitanja i Komisiji za obilježavanje, čuvanje i njegovanje historijskih događaja i ličnosti da na svim ulazima u Kanton Sarajevo postave table sa natpisima sa historijski potvđenim činjenicama o svim žrtvama, svim zlostavljanim osobama i počiniocima tih zlodjela tokom agresije na našu zemlju od 1992. do 1995. godine. Također, uputiti dopise sa istim prijedlogom svim gradonačelnicima gradova i načelnicima općina Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Na ulazu u svaki grad treba postaviti table sa natpisom o žrtvama i zločincima tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu period 92.-95., koji su počinjeni u skoro svim gradovima širom naše zemlje.

OBRAZLOŽENJE

Svedoci smo u posljednje vrijeme izvrtanja činjenica potvrđenih na međunarodnim krivičnim sudovima o zločinima koji su počinjeni nad nesrpskim stanovništvom u agresiji na Bosnu i Hercegovinu i bijednim pokušajima da počiniovi i svi oni koji glorifikuju te zločine korak po korak od presuđenih zločinaca naprave žrtve a njihove naredbe kako svi Srbi moraju napustiti teritoriju koju je branila Armija R BiH, koji su tako postupili predstave žrtvama progona.

Stara je praksa da stotinu i hiljadu puta ponovljena laž postaje istina ali u Bosni Hercegovini nikada ne smijemo dozvoliti da se izjednače žrtva i njen zločinac, da od ubica nedužne djece prave heroje, da silovane žene hodaju istom ulicom i njihovi silovatelji, i djeca žrtava i djeca zločinaca moraju znati istinu ko su njihovi roditelji.

Posljednji sramni čin načelnika Istočnog Sarajeva, Ljubiše Ćosića, da izvrće historijske činjenice i postavlja natpise s notornim lažima gdje je na ulazu u Istočno Sarajevo postavljena tabla s natpisom "Dobrodošli u Istočno Sarajevo, grad 157.000 Srba koji su morali napustiti Sarajevo", samo je jedan od razloga zbog kojih svoju časnu historiju moramo prezentirati javno i ponositi se njome.

Tabla s natpisom ne bi bila sporna da je napisano po čijem naređenju su Srbi morali napustiti Sarajevo. Podsjećanja radi, u jednoj od emisija 2021. godine Ćosić je lijepo objasnio „Sarajevski Srbi, sami, na zapovijed vodstva RS-a, planski napustili Sarajevo, ali i iz straha 120 hiljada Srba izašlo iz Sarajeva tokom rata! Rukovodstvo RS-a i narod su planski odlučili da napuste Sarajevo!

Ali, nije Ćosić jedini Srbin koji malo glorifikuje zločince i zločine, malo glumi žrtvu, vjerovatno je i to po naređenju Rukovodstva RS-a. Istina i presude međunarodnih sudova za ovakve ne važe jer su do podne heroji od podne žrtve, kako im se „navije“. Da nam se ne bi dešavalo, da nam prekrajaju historiju i podmeću laži smatram da je ova inicijativa sasvim dobromanjerna i prema generacijama koje dolaze poslije nas, koliko zbog djece žrtava i branitelja BiH toliko i zbog zločinaca i njihovih potomaka, koji na kraju krajeva nose njihove gene, ostaviti vidljive dokaze o istini i samo istini.

Imamo toliko dokaza da na svaku laž odgovorimo istinom.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Tužilaštvo|Saopštenje za javnost | Haag | 22. novembar 2017.

Ratku Mladiću, komandantu Glavnog štaba vojske bosanskih Srba, izrečena presuda kojom je osuđen na kaznu doživotnog zatvora za zločine koje je počinio.

Sudsko vijeće je prihvatio dokaze da je Mladić bio ključni učesnik u četiri udružena zločinačka poduhvata. On i drugi visoki rukovodnici imali su namjeru da postignu svoje političke i vojne ciljeve počinjenjem genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina.

Prvo, Mladić je osuđen za komandovanje nasilnom kampanjom etničkog čišćenja u cijeloj Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995. godine. Cilj je bio da se zauvijek uklone bosanski Hrvati i Muslimani počinjenjem rasprostranjenih i sistematskih zločina. Te kampanje etničkog čišćenja doveli su do ubistva hiljada civila. Desetine hiljada drugih bili su zatočeni u nehumanim objektima gdje su mnogi bili pretučeni, silovani, ubijani. Više od milion stanovnika Bosne je interno raseljeno ili je bilo prisiljeno tražiti utočište u inostranstvu.

Drugo, Mladić je osuđen za komandovanje kampanjom zločina tokom opsade Sarajeva. Cilj je bio širenje terora među civilnim stanovništvom Sarajeva. Rasprostranjeno snajpersko djelovanje i masovno artiljerijsko granatiranje – koje je naredio i nadgledao Mladić – bili su dio svakodnevног života tokom opsade, što je dovelo do pogibije više od 10.000 ljudi, uključujući i mnogo nedužne djece. Grad je ostao u ruševinama.

Treće, Mladić je osuđen za genocid u Srebrenici 1995.godine. Cilj je bio eliminisati bosanske Muslimane iz Srebrenice. Mladić je iskoristio snage pod svojom komandom da pogubi više hiljada muškaraca i dječaka. Zatim je iskoristio te snage da nasilno istjera 25.000 prestrašenih žena, djece i starijih iz njihovih domova.

Konačno, Mladić je osuđen za upotrebu snaga pod njegovom komandom da pripadnike mirovnih snaga UN-a uzme za taoce. Cilj je bio da se sprijeći da NATO izvrši vazdušne napade. Stotine pripadnika mirovnih snaga je zarobljeno, zatočeno, napadnuto i korišteno kao živi štit.

Međunarodni sud osudio Radovana Karadžića za zločine u Bosni i Hercegovini

Međunarodni sud I Saopštenje za javnost I Haag I 24. mart 2016.

Pretresno vijeće III Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) osudilo je Radovana Karadžića, bivšeg predsjednika Republike Srpske (RS) i vrhovnog komandanta njenih oružanih snaga, za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona ili običaja ratovanja koje su počinile srpske snage tokom oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini (BiH) od 1992. do 1995. godine. Izrečena mu je kazna od 40 godina zatvora.

Karadžić je osuđen za genocid počinjen na području Srebrenice 1995. godine i za progon, istrebljenje, ubistvo, deportaciju, nečovječna djela (prisilno premještanje), terorisanje, protivpravne napade na civile i uzimanje talaca. Oslobođen je krivice po optužbi za genocid u drugim opština u BiH tokom 1992. godine.

Vijeće je utvrdilo da je Karadžić počinio ta krivična djela tako što je učestvovao u četiri udružena zločinačka poduhvata.

Danas lider Srba negira i psuje genocid u Srebrenici.

Apelaciono vijeće Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove

Konačnom presudom Apelacionog vijeća Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove kojom su bivši rukovodilac Službe državne bezbjednosti Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije Jovica Stanišić te Franko Simatović, bivši komandant Jedinice za specijalne operacije i Službe državne bezbjednosti MUP-a Srbije, osuđeni na zatvorske kazne u trajanju od po 15 godina.

Ova presuda je pokazala da u BiH nije bio građanski već međunarodni sukob u kojem su učestvovala i politička vodstva susjednih zemalja, u ovom slučaju konkretno Beograda.

Presudom su proglašeni krivima za zločine koje su razne srpske snage počinile 1992. u Bosni i Hercegovini – u Bijeljini, Zvorniku, Bosanskom Šamcu, Doboju i Sanskom Mostu te za zločine počinjene 1995. u Trnovu i Sanskom Mostu kao i za ubistvo počinjeno u Daljskoj Planini u Hrvatskoj u junu 1992.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju / Haag, 4. decembar 2012

Milanu Lukiću potvrđena doživotna kazna zatvora, Sredoju Lukiću kazna smanjena

Žalbeno vijeće je Milanu Lukiću potvrdilo doživotnu kaznu zatvora i smanjilo, uz suprotna mišljenja sudije Pocara i sudije Liua, kaznu zatvora Sredoju Lukiću sa 30 na 27 godina. Obojica

optuženih su osuđeni za zločine protiv čovječnosti i kršenja zakona ili običaja ratovanja počinjene u istočnobosanskom gradu Višegradu tokom 1992. i 1993. godine.

Na suđenju, Milan Lukić je osuđen u vezi sa šest zasebnih incidenata, uključujući ubistvo pet civila bosanskih Muslimana na rijeci Drini 7. juna 1992. godine ili približno tog datuma i za ubistvo sedmorice civila bosanskih Muslimana u fabrici Varda u Višegradi 10. juna 1992. godine ili približno tog datuma. Milan Lukić je takođe proglašen krivim za ubistvo Hajre Korić i za premlaćivanje muslimanskih zatočenika u logoru Uzamnica. Takođe je proglašen krivim za ubistvo grupe žena, djece i starijih muškaraca bosanskih Muslimana u kući Adema Omeragića u Pionirskoj ulici u Višegradi 14. juna 1992. godine, gdje su žrtve zaključane u jednu prostoriju u kući koju je Milan Lukić zatim zapalio. Proglašen je krivim i za to što je pucao u ljude koji su pokušali da pobegnu iz kuće u plamenu. Milan Lukić takođe je proglašen krivim za ubistvo najmanje 60 muslimanskih civila u kući u naselju Bikavac u Višegradi 27. juna 1992. godine ili približno tog datuma. Pretresno vijeće je utvrdilo da je Milan Lukić bio prisutan sve vrijeme tokom ovog incidenta, da je pucao na kuću, da je u nju ubacio eksplozivne naprave i da je nakon toga zapalio tu kuću. **Potvrda kazne doživotnog zatvora Milanu Lukiću je prvi put da je Žalbeno vijeće potvrdilo doživotnu kaznu zatvora.**

Na suđenju Sredoje Lukić je osuđen za događaje u Pionirskoj ulici i logoru Uzamnica.

Optužnica protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića je podignuta 26. oktobra 1998. godine. Milan Lukić je prebačen na Međunarodni sud 21. februara 2006. godine. Sredoje Lukić je prebačen na Međunarodni sud 16. septembra 2005. Suđenje je počelo 9. jula 2008. godine.

Nažalost, spisak optužnica i presuda za ratne zločine počinjene nad nesrpskim stanovništvom širom Bosne i Hercegovine ne bi mogle stati u jednu knjigu i zbog toga je ovdje izdvojen samo dio kao obrazloženje ove inicijative.

Tabla sa natpisom na ulazu u svaki grad treba da sadrži ukupan broj žrtava, ubijenih, zaklanih, spaljenih, silovanih, držanih u zatočeništvu u logorima, broj djece koja su bila u zatočeništvu u logorima i posebno broj ubijene djece u svakom gradu, kao i imena zločinaca koji su počinili genocid u Srebrenici i strašne zločine tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu.

Smatram potpuno opravdanom ovu inicijativu i očekujem u što skorije vrijeme realizaciju.

Admela Hodžić